

Indledning

Den fingerplan, som Egnsplankontoret fremlagde i 1948, fik gennemgribende betydning for den regionale urbane spredning og fordeling af bebyggelsesarter i hovedstadsmetropolen. Fingerplanen blev første implementeret i 50'ernes vækstmoderate byudviklingsplaner og dannede siden grundlaget for forlængede forstadsbånd i efterfølgende egnsplanskitser (Principskitsen (1961) og Første Etapeplanen (1963)), der udmøntedes i nye sæt af vækstekspansive byudviklingsplaner og den særlige Køge Bugt-plan i 60'erne og de første år af 70'erne.

Selv om Hovedstadsrådets væksteuforiske Regionsplan 1973 introducerede en nye hovedstruktur i den regionale fysiske planlægning, forblev Fingerplanens tankegodt også her rammesættende og videreudvikledes, da rådet af statsmagten blev tvunget til at reducere vækstmålene i regionsplanen og denne mandede ud i Regionsplan 1989. Den blev retningsgivende for både de tre hovedstadsamtskommuners og de to amtskommunale centralkommuners enkeltvise fysiske planlægning efter Hovedstadsrådets hovedkuldse- og løse opløsning ved udgangen af 1989 og centraladministrative landsplandirektiver efter, at 2007-strukturreformen i realiteten udslettede en hver form for regional planlægning og styring ikke blot i hovedstadsmetropolen, men også i hele landet.

Med dette fokus på Fingerplanens betydning for hovedstadsmetropolens udvikling i de sidste snart 80 år, argumenterer den første artikel i det her foreliggende første nummer af årets METROPOL for, at denne både landets og hovedstadsmetropolens første regionsplan udsprang af plantækning og regionale trafikantlæg- og dispositioner, der havde rødder tilbage til mellemkrigstiden. Nummerets anden artikel kaster lys over den aldrig realiserede S-bane (Lundtoftebanen), der i efterkrigstiden kunne have dannet grundlag for et radiale forstadsbånd, der nærmest som en lillefinger fra forstadsdannelsen langs Nordbanen, ville kunne have løbet ind i det åbne land mellem Lyngby og det radiale forstadsbånd langs Nordbanen mellem Sorgenfri og Holte mod vest og Jægersborg Dyrehave og Hegn mod øst. Endog med mulighed for en forlængelse nord for Nærum, over Gl. Holte, til landevejsbyen Hørsholm, hvor forstadsdannelsen var godt i gang.